

რეკომენდაციები

ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიაში საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ

რეკომენდაციები მოამზადა ა(ა)იპ „სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტმა“, პროექტის „ინფორმაციის თავისუფლება მონაწილეობითი ადგილობრივი თვითმმართველობისთვის“ ფარგლებში.

რეკომენდაციები მომზადდა, ევროპის ფონდის დაფინანსებით, შვედეთის საერთაშორისო განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს გრანტის ფარგლებში. მის შინაარსზე პასუხისმგებელი არიან ავტორები. ანგარიში არ გამოხატავს ევროპის ფონდისა და შვედეთის საერთაშორისო განვითარებისა და თანამშრომლობის სააგენტოს ოფიციალურ პოზიციებს.

2017 წელი

I. შესავალი

ა(ა)იპ სამოქალაქო საზოგადოების ინსტიტუტმა, ჩაატარა კვლევა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ორგანოებში საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ. კვლევის ფარგლებში, ერთი მხრივ, შესწავლილი იქნა ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსა და მერიაში ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული ადგილობრივი სამართლებრივი ბაზა, ხოლო მეორე მხრივ, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული პრაქტიკა. სამართლებრივი ბაზის შესწავლა მოხდა მისი საქართველოს კანონმდებლობის მიზნებთან და მოთხოვნებთან თავსებადობის კუთხით. რაც შეეხება ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის პრაქტიკას, ამ კუთხით შესწავლილი იქნა ინფორმაციის გამოთხოვისა და მუნიციპალიტეტების მხრიდან ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების პრაქტიკა.

კვლევის შედეგად გამოკვეთილი ძირითადი ტენდენციებისა და მიგნებების საფუძველზე შემუშავდა რეკომენდაციები, რომელიც მიმართულია ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის ორგანოებში ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მდგომარეობის გაუმჯობესების და მუნიციპალიტეტის ორგანოების საქმიანობის გამჭვირვალობისკენ, რაც საერთო ჯამში ხელს შეუწყობს მუნიციპალიტეტის ორგანოების საქმიანობაში მოსახლეობის ჩართულობას.

რეკომენდაციები შემუშავდა, როგორც ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიისთვის, ასევე ქალაქ ბათუმის მუნიციპალიტეტის საკრებულოსთვის. რეკომენდაციები მოიცავს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის განსახორციელებელი ღონისძიებების ჩამონათვალს და აუცილებელი სამართლებრივი ცვლილებებს.

II. რეკომენდაციების ძირითადი მიმართულებები

- 1. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხის დაზუსტება და გაფართოვება** - მუნიციპალიტეტის მერიის საქმიანობის მაქსიმალური გამჭვირვალობის უზრუნველყოფის მიზნით, რეკომენდებულია, ერთი მხრივ, დაზუსტდეს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ჩამონათვალი, ხოლო მეორე მხრივ, მაქსიმალურად გაიზარდოს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხა და მას დაემატოს საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე სხვა დამატებითი ინფორმაცია.
- 2. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი საჯარო ინფორმაციის დამატებითი ნუსხის განსაზღვრის მექანიზმის დადგენა** - საკრებულოს ნორმატიული აქტით დადგენილი პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ნუსხის გარდა, მნიშვნელოვანია არსებობდეს, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი სხვა ინფორმაციის პერიოდულად განსაზღვრის ქმედითი მექანიზმი.
- 3. საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნის სტანდარტის დაცვის უზრუნველყოფა** - მნიშვნელოვანია ინფორმაციის ელექტრონული მოთხოვნის რეგისტრაციის ავტომატური დადასტურების სისტემის ამოქმედება. ხოლო მის ამოქმედებამდე, აუცილებელია საქართველოს კანონმდებლობის მინიმალური მოთხოვნის დაკმაყოფილება - ელექტრონული ფორმით გაგზავნილი მოთხოვნის/განცხადების მიღების დღესვე რეგისტრაციაში გატარება და განმცხადებლისთვის რეგისტრაციის დადასტურება.

4. **საჯარო ინფორმაციის დამუშავებასა და პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირების განსაზღვრა** - საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების პროცესის შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, აუცილებელია ერთი მხრივ, განისაზღვროს ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი კონკრეტული პირი, ხოლო მეორე მხრივ, მერიის სტრუქტურულ ერთეულებში დადგინდეს ინფორმაციის შეგროვებაზე/მიწოდებაზე პასუხისმგებელი პირები.
5. **საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის კონტროლი მექანიზმის შემოღება** - ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების სტანდარტების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, რეკომენდებულია შემოღებული იქნეს ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების სტანდარტების შესრულების პერიოდული ანგარიშგებისა და კონტროლის მექანიზმი (პასუხისმგებელი პირების მიერ პერიოდული ანგარიშების შედგენა).
6. **პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის განახლების სტანდარტის შესრულების უზრუნველყოფა** - დაინტერესებული პირის მიერ პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის აქტუალურობის შეფასების, აგრეთვე იმის დასადგენად იცავს თუ არა მერიის აპარატი ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების ვადებს, აუცილებელია მოხდეს ინფორმაციის განახლების სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის განახლების ვადების დაზუსტებისა და პერიოდული განახლების ანგარიშგების სისტემის შემოღების გზით.
7. **პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის დამუშავების სისტემის დახვეწა** - პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის დამუშავების პროცესის გაუმჯობესებისა და ინფორმაციის საზოგადოებისათვის აღქმადი ფორმით მიწოდების ხელშეწყობისათვის, რეკომენდებულია, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის დამუშავებისთვის (მათი სახეობის მიხედვით), შემუშავდეს ტიპური ფორმები.
8. **ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების მექანიზმის სისტემატიზაცია** - კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების, აგრეთვე დაინტერესებულ პირთათვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ალტერნატიული საშუალებების არსებობის უზრუნველყოფის მიზნით, რეკომენდებულია ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების ფორმის სისტემატიზაციის უზრუნველყოფა, შესაბამისი სააღრიცხვო სისტემის შემოღების გზით.
9. **ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ ყოველწლიური ანგარიშის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა** - ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული მდგომარეობის შესახებ ინფორმირებულობის ხელშეწყობის მიზნით, აუცილებელია მერიის მიერ წარდგენილი ყოველწლიური ანგარიშის, კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა, ანგარიშის ტიპური ფორმის დადგენისა და შუალედური ანგარიშგების სისტემის დანერგვის გზით.

III. დეტალური რეკომენდაციები

1. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხის დაზუსტება და გაფართოვება

ადგილობრივი სამართლებრივი ბაზა, არ ითვალისწინებს საზოგადოებრივი ინტერესის სფეროში არსებული მთელი რიგი საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად აუცილებლად გამოქვეყნების ვალდებულებას. ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის მიხედვით, მუნიციპალიტეტის ორგანოები ვალდებული არიან თვითმმართველობის განხორციელებაში მოქალაქეთა მონაწილეობის უზრუნველყოფის მიზნით, მაქსიმალურად გამჭვირვალე გახადონ თავიანთი საქმიანობა. ამ მიზნის მისაღწევად, მნიშვნელოვანია, მაქსიმალურად გაიზარდოს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხა და მას დაემატოს საზოგადოებრივი ინტერესის მქონე შემდეგი დამატებითი ინფორმაცია:

- ⇒ ინფორმაცია საკადრო უზრუნველყოფის შესახებ - მერიის სამტატო ნუსხა და შრომითი ხელშეკრულებით დასაქმებულ პირთა რაოდენობა (შემდეგი მიმართულებით: სტრუქტურული ერთეულები/ადმინისტრაციული ერთეულები, სამტატო დასახელება, თანამდებობრივი სარგო, გენდერული და ასაკობრივი ჭრილი); სტატისტიკური მონაცემები საკადრო უზრუნველყოფის შესახებ (სამსახურიდან გათავისუფლება, დისციპლინური პასუხისმგებლობა, წახალისება); ინფორმაცია საჯარო მოსამსახურეთა სწავლების შესახებ (წლების მიხედვით, სტრუქტურული ერთეულების მიხედვით: სწავლების გეგმები, გავლილი სწავლებები და სხვა).
- ⇒ ინფორმაცია მერის სამოქალაქო მრჩეველთა საბჭოს შესახებ - საბჭოს დებულება; საბჭოს შემადგენლობა და ინფორმაცია საბჭოს შემადგენლობის განახლების შესახებ (მოწვევა წევრობაზე და სხვა); წინასწარი ცნობა საბჭოს სხდომების შესახებ (სხდომის თარიღი, ადგილი, დღის წესრიგი); საბჭოს სხდომის ოქმები;
- ⇒ ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შესახებ - მუნიციპალიტეტის პრიორიტეტის დოკუმენტის პროექტი; შესაბამისი წლის ბიუჯეტის პროექტი;
- ⇒ ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ქონების შესახებ - მუნიციპალიტეტის საპრივატიზებო ობიექტების ნუსხა; მუნიციპალური ქონების პრივატიზების გეგმა;
- ⇒ ინფორმაცია მუნიციპალიტეტის ორგანოების/დაწესებულებები საქმიანობის აუდიტის შესახებ - სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის აუდიტის დასკვნები; საკრებულოს გადაწყვეტილებით მოწვეული დამოუკიდებელი აუდიტის დასკვნა;
- ⇒ საჯარო ინფორმაციის გვერდი - საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის განცხადების ფორმა, ინფორმაციის გამოთხოვის წესების აღწერა/განმარტება, საჯარო ინფორმაციის გაცემაზე უარის თქმისას მისი გასაჩივრების წესები.

საკრებულოს 2014 წლის 31 იანვრის N3 დადგენილებით დამტკიცებული პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხა შეიცავს, ზოგად მითითებას მერიის სერვისების შესახებ ინფორმაციის გამოქვეყნების შესახებ, რაც იძლევა ინტერპრეტაციის საშუალებას და იწვევს იმას, რომ ამ მიმართულებით არ არის შესაბამისი ინფორმაცია სრულყოფილად გამოქვეყნებული. შესაბამისად, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფისა და მერიის საქმიანობის გამჭვირვალობის ხელშეწყობის მიზნით, მნიშვნელოვანია დაკონკრეტდეს, მერიის სერვისების შესახებ გამოსაქვეყნებელი ინფორმაცია. ასეთი ინფორმაცია შეიძლება იყოს: სერვისების

ჩამონათვალი (მათ შორის პროგრამები), სერვისის გამწევი ერთეული, სერვისების გაწევის პირობები და პროცედურები, გაწეული სერვისების სტატისტიკა.

2. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი საჯარო ინფორმაციის დამატებითი ნუსხის განსაზღვრის მექანიზმის დადგენა

ბათუმის საკრებულოს 2014 წლის 31 იანვრის N3 დადგენილებით დამტკიცებული წესი ითვალისწინებს მერიის უფლებამოსილებას პროაქტიულად დამატებით გამოაქვეყნოს სხვა ინფორმაცია, თუმცა არ არის განსაზღვრული, თუ როგორ და ვის მიერ ხდება პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი დამატებითი ინფორმაციის განსაზღვრა. არსებობს ინფორმაცია მერიაში მიმდინარე აქტივობებისა და პროცესების შესახებ, რომელიც სიახლეების სახით შეიძლება განთავსდეს მერიის ვებგვერდზე ან/და სოციალურ ქსელებში. ამასთან არსებობს საზოგადოებრივი ინტერესის სფეროში არსებული ინფორმაციის კატეგორიები, რომელიც მუდმივად ან/რადაც პერიოდულობით შეიძლება განთავსდეს მერიის ვებგვერდზე. ამიტომ მნიშვნელოვანია, ამ უკანასკნელი სახის ინფორმაციის განსაზღვრისა და განთავსების მექანიზმის შემუშავება.

ამ მიზნის მისაღწევად, ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელ პირს ან/და ამ მიმართულების საქმიანობის განმახორციელებელ მერიის აპარატის სტრუქტურულ ერთეულს, შეიძლება დაევალოს პროაქტიულად დამატებით გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის შესახებ, პერიოდული - სულ მცირე წელიწადში ერთხელ, წინადადებების წარდგენა მერისთვის. წინადადებებს საფუძვლად უნდა დაედოს პრინციპი - საზოგადოების ინტერესის სფეროში არსებული ინფორმაცია. შესაბამისად, პროაქტიულად დამატებით გამოსაქვეყნებელი ინფორმაცია შეიძლება გამომდინარეობდეს, საჯარო ინფორმაციის გამოთხოვის შესახებ მომართვიანობიდან, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების და სხვა სუბიექტების წინადადებებიდან პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის შესახებ და სხვა. გადაწყვეტილებას პროაქტიულად დამატებით გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის შესახებ, ბრძანების სახით მიიღებს მერი.

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, თვითმმართველი ქალაქი ბათუმის საკრებულოს 2014 წლის 31 იანვრის N3 დადგენილებით დამტკიცებულ, ქალაქ ბათუმის მერიაში საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნისა და პროაქტიულად გამოქვეყნების წესში შევიდეს შესაბამისი ცვლილება. ცვლილების მიხედვით, საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელ პირს ან/და მერიის აპარატის შესაბამის სტრუქტურულ ერთეულს დაეკისრება, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი დამატებითი ინფორმაციის შესახებ ყოველწლიური წინადადებების შემუშავება და ბათუმის მერისთვის წარდგენა.

3. საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნის სტანდარტის დაცვის უზრუნველყოფა

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის შესაბამისად, მერიამ როგორც საჯარო დაწესებულებამ უნდა უზრუნველყოს საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნის შესაძლებლობა. ამ მიზნით, საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნისა და პროაქტიულად გამოქვეყნების წესის შესახებ ბათუმის საკრებულოს 2014 წლის

31 იანვრის N3 დადგენილების მიხედვით, საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნა შესაძლებელია ელექტრონული ფორმით, შესაბამის ელ-ფოსტაზე მოთხოვნის გაგზავნის გზით. გარდა ამისა, მერია ვალდებულია უზრუნველყოს საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის რეგისტრაცია და ინფორმაციის ელექტრონული მოთხოვნის რეგისტრაციის ავტომატური დადასტურების სისტემის არსებობა.

პრაქტიკა ცხადყოფს, მერიაში არ არსებობს ინფორმაციის ელექტრონული მოთხოვნის რეგისტრაციის ავტომატური დადასტურების სისტემა. კანონმდებლობისა და საკრებულოს ნორმატიული აქტით დამტკიცებული სტანდარტის შესრულების მიზნით აუცილებელია, შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება და ელექტრონული მოთხოვნის მოდულის შექმნა, კერძოდ: მერიის ვებგვერდზე შეიქმნას შესაბამისი მოდული „საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის“ მოდული. მოდული შესაძლებლობას მისცემს დაინტერესებულ პირს, ამ მოდულის საშუალებით, შესაბამისი ველების შევსებისა და ელექტრონული განცხადების გაგზავნის გზით, გამოითხოვოს საჯარო ინფორმაცია. ამასთან, შესაბამისი პროგრამული უზრუნველყოფისას, მოდულის საშუალებით, შესაძლებელი იქნება ელექტრონული მოთხოვნის ავტომატური დადასტურების სისტემის შემოღება.

საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული მოთხოვნის რეგისტრაციის ავტომატური დადასტურების სისტემის შექმნამდე, მნიშვნელოვანია საქართველოს კანონმდებლობის მინიმალური მოთხოვნის დაკმაყოფილება, რაც ნიშნავს ელექტრონული ფორმით გაგზავნილი მოთხოვნის/განცხადების მიღების დღესვე რეგისტრაციაში გატარება. ამ მიზნით, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე პასუხისმგებელი პირმა, ყოველი სამუშაო დღის განმავლობაში, უნდა უზრუნველყოს საჯარო ინფორმაციის მოთხოვნის შესახებ სპეციალურ ელ-ფოსტაზე შემოსული მოთხოვნის/განცხადების დადგენილი წესით (განცხადებების აპარატში რეგისტრაციის არსებული ზოგადი სისტემის მიხედვით) დაუყონებლივ რეგისტრაციაში გატარება და რეგისტრაციის თარიღისა და ნომრის გამომგზავნისთვის ელ-ფოსტის მეშვეობით გაგზავნა.

4. საჯარო ინფორმაციის დამუშავებასა და პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირების განსაზღვრა

ბათუმის მუნიციპალიტეტის ადგილობრივი სამართლებრივი ბაზის მიხედვით, ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებლობა ეკისრება მერიის მასმედიასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილებას, ხოლო მერიის სტრუქტურულ ერთეულებს გააჩნიათ ზოგადი ვალდებულება პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაცია მიაწოდონს, პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელ პირს. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის შეგროვების, დამუშავების და გამოქვეყნების პროცესის ეფექტიანობის ხელშეწყობის მიზნით, აუცილებელია კონკრეტულად განისაზღვროს ამ პროცესში მონაწილე პირები, კერძოდ:

⇒ ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის განსაზღვრა - მერიის აპარატში (მასმედიასთან და საზოგადოებასთან ურთიერთობის განყოფილება) განისაზღვროს ერთი პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება და კოორდინაციას გაუწევს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის მოძიების, დამუშავების და გამოქვეყნების პროცესს;

⇒ მერიის სტრუქტურულ ერთეულებში პასუხისმგებელი პირების განსაზღვრა - პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაცია მუშავდება/იქმნება მერიის სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეულის მიერ. მათ მიერ, პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის ინფორმაციის მიწოდების ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფის მიზნით, რეკომენდებულია მერიის ყველა სტრუქტურულ ერთეულში განისაზღვროს ერთი პირი, რომელიც პასუხისმგებელი იქნება სტრუქტურულ ქვედანაყოფში ინფორმაციის პერიოდულ თავმოყრასა და პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირისათვის მიწოდებაზე.

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, ბათუმის მერის ბრძანებით განისაზღვროს ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი კონკრეტული პირი, აგრეთვე მერიის სტრუქტურულ ერთეულებში დადგინდეს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის შეგორებასა და მიწოდებაზე პასუხისმგებელი პირები.

5. საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის კონტროლის მექანიზმის შემოღება

ბათუმის საკრებულოს ნორმატიული აქტებით განსაზღვრულია პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაცია, გათვალისწინებულია მისი პერიოდულად განახლების ვალდებულება და დადგენილია მისი განახლების პერიოდულობა. კვლევისას გამოიკვეთა, რომ მერიის ვებგვერდებზე არ არის განთავსებული საკრებულოს დადგენილებით განსაზღვრული პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნაწილი ან/და ინფორმაცია არასრულად არის გამოქვეყნებული.

საკრებულოს ნორმატიული აქტით გათვალისწინებული მოთხოვნების შესრულების ხელშეწყობის მიზნით, რეკომენდებულია შემოღებული იქნეს ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების სტანდარტების შესრულების ანგარიშგებისა და კონტროლის მექანიზმი, კერძოდ:

⇒ მერიის სტრუქტურული ერთეულების ანგარიშები პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის მომზადების შესახებ - მერიის სტრუქტურულ ერთეულებში ინფორმაციის პერიოდულ შეგროვებასა და პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირისათვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელმა საჯარო მოსამსახურემ, უნდა შეადგინოს პერიოდული ანგარიში ინფორმაციის მიწოდების შესახებ. ანგარიშში უნდა აისახოს, მიწოდებული ინფორმაციის დასახელება და მიწოდების თარიღი. ანგარიში, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის სახეობების გათვალისწინებით, რეკომენდებულია დგებოდეს სულ ცოტა 3 თვეში ერთხელ და წარედგინოს შესაბამისი სტრუქტურული ერთეულის ხელმძღვანელს;

⇒ ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის პერიოდული ანგარიში - ინფორმაციის პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელმა პირმა, პერიოდულად უნდა შეადგინოს ანგარიში ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების შესახებ. ანგარიშში უნდა აისახოს, გამოქვეყნებული ინფორმაციის დასახელება, ინფორმაციის გამოქვეყნების თარიღი, გამოქვეყნებული ინფორმაციის მომწოდებელი სტრუქტურული ერთეული და ინფორმაციის მიწოდების თარიღი, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის მისთვის მიწოდების მდგომარეობა. ანგარიში ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების შესახებ, პროაქტიულად

გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის სახეობების გათვალისწინებით, რეკომენდებულია დგებოდეს სულ ცოტა 3 თვეში ერთხელ და წარედგინოს მერიის აპარატის ხელმძღვანელს;

- ⇒ საერთო ანგარიში ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის შესახებ - ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებზე პასუხისმგებელი პირის ანგარიშების საფუძველზე, რეკომენდებულია, დგებოდეს ერთიანი ანგარიში ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის შესახებ. ანგარიშში უნდა აისახოს სრული ინფორმაცია პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციისა და მისი გამოქვეყნების პერიოდულობის, აგრეთვე ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მოთხოვნების შეუსრულებლობის შესახებ. პერიოდული კონტროლის უზრუნველყოფის მიზნით, რეკომენდებულია დგებოდეს კვარტალური და წლიური ანგარიშები. ბათუმის მერიაში ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის შესახებ ანგარიში უნდა წარედგინოს ბათუმის მერს, რომელიც საჭიროების შემთხვევაში, გამოიყენებს კანონმდებლობით დადგენილ ზომებს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის მდგომარეობის გაუმჯობესების მიზნით;
- ⇒ სტრუქტურული ქვედანაყოფების, ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირის და ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის შესახებ ანგარიშის ფორმები რეკომენდებულია დამტკიცდეს მერის ბრძანებით.

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, თვითმმართველი ქალაქი ბათუმის საკრებულოს 2014 წლის 31 იანვრის N3 დადგენილებით დამტკიცებულ, ქალაქ ბათუმის მერიაში საჯარო ინფორმაციის ელექტრონული ფორმით მოთხოვნისა და პროაქტიულად გამოქვეყნების წესში შევიდეს შესაბამისი ცვლილება, რომლის მიხედვითაც: 1) განისაზღვრება მერიის სტრუქტურულ ერთეულებში ინფორმაციის დამუშავებასა და პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირისთვის მიწოდებაზე პასუხისმგებელი საჯარო მოსამსახურეების განსაზღვრის ვალდებულება; 2) დადგინდება ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების შესახებ პერიოდული ანგარიშების შედგენის ვალდებულება; 3) ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების შესახებ პერიოდული ანგარიშების ფორმას ამტკიცებს ბათუმის მერი.

6. პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის განახლების სტანდარტის შესრულების უზრუნველყოფა

ბათუმის საკრებულოს ნორმატიული აქტებით განსაზღვრულია პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის განახლების პერიოდულობა და ვალდებულება, რომ ინფორმაციის განახლებისას მიეთითოს მისი განახლების თარიღი. ამასთან, რიგ შემთხვევებში არ არის დადგენილი ინფორმაციის განახლების/განთავსების კონკრეტული ვადები. როგორც შესწავლისას დადგინდა, საკრებულოს ნორმატიულ აქტით დადგენილი სტანდარტის მიუხედავად, იშვიათი გამონაკლისის გარდა, ინფორმაციის გამოქვეყნებისას არ ხდება მისი გამოქვეყნების თარიღის მითითება.

დაინტერესებული პირის მიერ პროაქტიულად გამოქვეყნებული ინფორმაციის აქტუალურობის შეფასების, აგრეთვე იმის დასადგენად იცავს თუ არა მერია ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების ვადებს, აუცილებელია მოხდეს ინფორმაციის განახლების სტანდარტების დაცვის უზრუნველყოფა. ამ მიზნით აუცილებელია:

- ⇒ მოხდეს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის ნუსხაში არსებული განსაზღვრული სახის ინფორმაციისათვის, განახლების კონკრეტული ვადების დადგენა (რომლისთვისაც ასეთი ვადა არ არის დადგენილი).
- ⇒ ერთი მხრივ, ვებგვერდზე უზრუნველყოფილი იქნეს, ინფორმაციის განახლების თარიღის მითითების ტექნიკური შესაძლებლობა, ხოლო, მეორე მხრივ, მოხდეს ინფორმაციის განახლების თარიღის მითითების სტანდარტის დაცვის პერიოდული კონტროლი.
- ⇒ ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელი პირი უნდა ადგენდეს პერიოდულ ანგარიშს (იხილეთ რეკომენდაცია „საჯარო ინფორმაციის პროაქტიულად გამოქვეყნების მდგომარეობის კონტროლი მექანიზმის შემოღება“), რომელშიც უნდა შევიდეს ინფორმაცია ვებგვერდზე ინფორმაციის განახლების მდგომარეობის შესახებ.

7. პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის დამუშავების სისტემის დახვეწა

მერიის ვებგვერდზე პროაქტიულად ქვეყნდება სხვადასხვა სახის ინფორმაცია, შესაბამისად მნიშვნელოვანია მოხდეს მათი დამუშავების სისტემურობის უზრუნველყოფა, რაც ერთი მხრივ, გააუმჯობესებს პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციის დამუშავების პროცესს, ხოლო მეორე მხრივ, ხელს შეუწყობს ინფორმაციის საზოგადოებისათვის აღქმადი ფორმით მიწოდებას. ამ მიზნით, რეკომენდებულია, პროაქტიულად გამოსაქვეყნებელი ინფორმაციისთვის, მათი სახეობის მიხედვით, დადგინდეს დამუშავების ტიპური ფორმები. შემუშავებული ტიპური ფორმებით მოხდება მერიის სტრუქტურული ერთეულებიდან ინფორმაციის მოწოდება.

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, მერიის სტრუქტურული ერთეულების მიერ, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფასა და პროაქტიულ გამოქვეყნებაზე პასუხისმგებელ პირებთან კოორდინაციით, უნდა შემუშავდეს საჯარო ინფორმაციის დამუშავების/მიწოდების ტიპური ფორმები. ინფორმაციის დამუშავების ტიპური ფორმები შეიძლება დამტკიცდეს ბათუმის მერის ბრძანებით.

8. ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების მექანიზმის სისტემატიზაცია

საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებში, მუნიციპალიტეტის მერია ვალდებულია სულ ცოტა მერიაში ყველასათვის ხელმისაწვდომ ადგილას განათავსების გზით (საინფორმაციო დაფაზე განთავსება) საჯაროდ გამოაცხადოს ინფორმაცია. ხოლო სხვა შემთხვევებში, მერიას უფლება აქვს ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა უზრუნველყოს პროაქტიულად გამოქვეყნების ან/და საჯაროდ გამოცხადების გზით. კანონმდებლობის მოთხოვნების შესრულების, აგრეთვე დაინტერესებულ პირთათვის ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის ალტერნატიული საშუალებების არსებობის უზრუნველყოფის მიზნით, მნიშვნელოვანია ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების ფორმის სისტემატიზაციის უზრუნველყოფა.

ამ მიზნით, აუცილებელია რომ ბათუმის მუნიციპალიტეტის მერიაში ხდებოდეს საჯარო გამოცხადების აღრიცხვა. შესაბამისად, ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადებაზე პასუხისმგებელმა მერიის საჯარო მოსამსახურემ უნდა აწარმოოს ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების რეესტრი, რომელშიც შევა შემდეგი ძირითადი ინფორმაცია:

- ⇒ გამოცხადებული/განთავსებული ინფორმაცია;
- ⇒ საჯაროდ გამოცხადების თარიღი და ადგილი;
- ⇒ საჯაროდ გამომცხადებელი საჯარო მოსამსახურე;
- ⇒ ინფორმაციის განთავსების პერიოდი (რა ვადით იყო განთავსებული).

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფისთვის, აუცილებელია რომ ბათუმის მერმა გამოსცეს ბრძანება, ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების უზრუნველყოფის მიზნით ღონისძიებების განხორციელების შესახებ ან/თანამდებობრივი ინსტრუქცია, რომელშიც გაიწერება ინფორმაციის საჯაროდ გამოცხადების საკითხები.

9. ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ ყოველწლიური ანგარიშის კანონმდებლობის მოთხოვნებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფა

საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 49-ე მუხლით გათვალისწინებულია ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ ყოველწლიური ანგარიშის წარდგენა და გამოქვეყნება. კვლევისას გამოიკვეთა, რომ ბათუმის მერიის მიერ ამ ვალდებულების შესრულება ხდება, თუმცა წარდგენილი/გამოქვეყნებული ანგარიში არ აკმაყოფილებს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.

ინფორმაციის თავისუფლების და ხელმისაწვდომობის შესახებ საჯარო დაწესებულებაში არსებული მდგომარეობის შესახებ ინფორმირებულობის ხელშეწყობის მიზნით, აუცილებელია მერიის მიერ წარდგენილი ანგარიში იყოს ინფორმატიული და სრულად შეიცავდეს საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 49-ე მუხლით გათვალისწინებულ მონაცემებს. ამ მიზნით, რეკომენდებულია ანგარიშგების სისტემის დახვეწა, კერძოდ:

- ⇒ შემუშავდეს ყოველწლიური ანგარიშის ტიპური ფორმა, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსით დადგენილი ინფორმაცია. ანგარიშის ფორმა შეიძლება დამტკიცდეს ბათუმის მერის ბრძანებით;
- ⇒ საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობაზე პასუხისმგებელმა პირმა პერიოდულად, 3 თვეში ერთხელ, შეადგინოს შუალედური ანგარიში ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ. ანგარიშში, კანონმდებლობით გათვალისწინებული ინფორმაციის გარდა, უნდა შევიდეს მონაცემები მერიის სტრუქტურული ერთეულებიდან გამოთხოვილი ინფორმაციის მოწოდების მდგომარეობის შესახებ.

ზემოაღნიშნულის უზრუნველყოფის მიზნით, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფაზე პასუხისმგებელი პირის სამსახურებრივ/თანამდებობრივ ინსტრუქციაში უნდა შევიდეს ცვლილება, რომლის შესაბამისადაც მას დაევალება 3 თვეში ერთხელ, საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ შუალედური ანგარიშის მომზადება. ბათუმის მერის ბრძანებით შეიძლება დამტკიცდეს ანგარიშის ტიპური ფორმა.